

Velg repertoar å vokse med

Kvalitet, helhet, bevissthet om omfang og hva som utvikler sangerne er viktig når du velger repertoar. Her kommer Anne Karin Sundal-Ask med gode råd for hvordan du kan velge egnet repertoar.

I denne artikkelen tar jeg utgangspunkt i mine erfaringer fra Det Norske Jentekor. Koret er for jenter mellom 6 og 20 år, og vi er delt inn i fire grupper etter alder.

Dette er viktig i valg av repertoar

Vær bevisst om omfang

Barne- og ungdomsstemmen har et mindre og lysere omfang enn voksenstemmen. Det er viktig å la korets omfang utvides i tråd med sangernes muligheter.

Nedenfor kommer noen vurderinger om omfang for jenter i ulike alder.

1.-3. klasse

Små jenter har oftest en lys stemme, omfang fra c1 og opp til f2 kan fungere fint. Noen jenter er naturlige alter, og må få tilpasset repertoaret til sin mørke stemme. De fleste er fleksible!

4.-6. klasse

Her er det mulig å utvide omfanget noe nedover. Min erfaring er at det går fint å ha altene ned på lille a, men ikke særlig dypere.

7.-10.klasse

Ungdommer begynner å få et voksnere omfang, og disse kan gjerne gå ned til lille f og opp til a2.

Videregående skole og året etter

Her jobber vi ut ifra et voksent omfang. Ned til lille d og opp til ca a2.

Velg repertoar som utvikler sangerne

Gå fra det enstemte til det mangestemte og gi barna og ungdommene trygghet på sin egen unike stemmekvalitet.

1.-3.klasse:

Her er målet mitt at gruppa skal stabilisere det enstemte, holde på melodien, være trygg på hvordan en synger med lik intonasjon som de andre. Dermed ønsker jeg å ta tak i det enstemte først.

Når dette er kommet godt i gang, vil jeg gjerne utvikle det flerstemte, men det må ikke gjøres for vanskelig. Jeg har god erfaring med å la barna synge kanon, først 2-stemt, så flerstemt ettersom de blir klare for det og motiverte for det.

Å jobbe flerstemt men med hjelp av enkle ostinater, er også en fin måte å få det til å låte fint uten at det er uoverkommelig. Å legge borduntoner, en melodi og enkle overstemmer fungerer også godt.

4.-6.klasse:

Disse jentene er klare for større utfordringer og for å synge flerstemt! Her passer det å jobbe mer kompliserte kanoner, trestemt og firestemt repertoar, men med et forholdsvis oversiktlig harmonisk grunnlag. Fremdeles er det en utfordring for mange å holde på sin stemme, men det utvikles mye fra 4.-6.klasse!

Det er også et mål at hver sanger skal bli tryggere på hvilken stemme hun har og hvilke muligheter hun har.

7.-10.klasse:

Her ønsker jeg at det ikke skal være store begrensninger i valg av repertoar. Jentene er modne for å synge mangestemt repertoar, gjerne utvikle seg også solistisk. Jeg er opptatt av at de skal bli trygge på at alle har ulik klang/kvalitet, men at dette er en bra ting! I denne alderen kan man synge det meste av kvinnerepertoaret, men det er lurt å være bevisst på at omfanget nedover ikke er for stort.

Utfordringa kan ofte være at blandingsstemmen hos de yngste i denne gruppa ikke er ferdig utvikla. 1.altstemmen ligger ofte i det typiske blandingsleiet. Dette kan være en utfordring i forhold til repertoar.

Videregående og året etter:

Her er sangerne å regne som voksne sangere i omfang og delvis i klang. Man kan bruke alt repertoar for kvinnekor, og gjerne mangestemt. Men det er godt å ha en del enklere repertoar. Det er alltid godt å falle tilbake på for å jobbe grunnleggende teknikk/ intonasjon etc som sangere i alle aldre alltid må tilbake til.

Velg kvalitet og helhet

Uansett hvilket repertoar man velger, må man ikke gjøre kompromisser i forhold til kvalitet. Og min erfaring er at konserter med en rød tråd fungerer best.

Barn og unge skal bli kjent med god musikk som er godt skrevet. Repertoaret skal være godt skrevet slik at det er sangbart. Det skal godt være skrevet sik at det låter bra. Det finnes så mye bra å velge blant.

Det er alltid mer tilfredsstillende å gjøre konserter som har et eller anna konsept og en form for helhet. Det kan være et tema, sjanger, en komponist eller forfatter. Repertoaret for like stemmer er stort, så det er fint mulig å velge repertoar med en rød tråd i.

Folketoner, dadafoni og klassisk

Det Norske Jentekor synger mest repertoar som hører til den klassiske tradisjonen, folketoner - men også nye verker som godt kan være eksperimenterende.

Det er skrevet mye god kormusikk for like stemmer, så det er mye å ta av. Det tar litt tid å sette seg inn i det, men det får man igjen for å gjøre! Det viktigste må være å ta tak i mulighetene som ligger der -de er uendelige!

Komponister som Knut Nystedt, Tone Krohn, Egil Hovland, Javier Busto, Andre Caplet, Bugge Olsen, Rutter, Poulenc, Britten, Andrew Smith, Palestrina, Lotti, Edvard Grieg, Nordheim, Trygve Brøske, Ola Gjeilo, Henning Sommerro etc har skrevet mye fint for like stemmer.

Tenk nytt! Ungdom er svært åpne for å jobbe ikke bare tonal musikk. Komponister som Kostiaainen, Mellnäs og Maja Ratkje har gjort fine dadaistiske stykker. Og med økonomisk støtte, kan man også få komponister til å lage bestillingsverk for ditt kor. Folketoner er alltid kjærkomment. Enstemte folketoner låter flott for de yngste!

I tillegg kan jeg anbefale Eldbjørg Raknes sin fantastiske plate "Det bor en gammel baker" med tekster av Inger Hagerup som kan bli en flott konsert. Enkelt, utfordrende, fengende, kvalitet. Det finnes helt sikkert mange tilsvarende konsepter.